

عنوان مقاله:

بایسته های پرسمان سازه انگارانه در تحلیل سیاست خارجی

محل انتشار:

پژوهش نامه ایرانی سیاست بین الملل، دوره 10، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

ناصر یوسف زهی - دکتری علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

وحید سینایی - دانشیار علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران (نویسنده مسئول)

خلاصه مقاله:

سازه انگاری امروزه پرکاربردترین رهیافت نظری برای تحلیل سیاست خارجی است. اما این رهیافت تاکنون نتوانسته چارچوبی منسجم و مدل سازی شده در اختیار پژوهشگران قرار دهد. از این رو بسیاری از پژوهش ها به ضرورت های نظری، روشی و مفهومی که می بایستی در تحلیل سیاست خارجی در نظر گرفته می شد علم و وقوف کافی نداشته اند. بدین جهت دچار تحلیل های سطحی و «تقلیل گرایی نظری» شده اند. پژوهش های سازه انگارانه در هستی شناسی به «انسان شناسی» و «جامعه پذیری» نپرداخته اند. چنین «مشکلی تاحدودی ناشی از ماهیت سازه انگاری است؛ زیرا سازه انگاری از آنجاکه حائل و سنتز پوزیتویسم و پساخترگرایی است، ترکیب متناقض - نمایی از عناصر عینی و ذهنی را در تحلیل سیاست خارجی دخیل ساخته است. لذا مطالعات «تجربی» نیازمند مطالعات «نظری» روشمند است. در این مقاله به این پرسش پرداخته می شود: «براساس سازه انگاری، مبانی و بایسته های نظری پژوهش در تحلیل سیاست خارجی کدام اند؟». طبق یافته ها بررسی سیاست خارجی نیازمند تجزیه و تحلیل سازه انگاری در ابعاد پنج گانه هستی شناسی، معرفت شناسی، روش شناسی، گونه شناسی و مفهوم شناسی است. در هستی شناسی باید «سطح تحلیل» و «واحد های تحلیل» مشخص شوند: سطح خرد (انسان شناسی، جامعه شناسی و دولت شناسی) و سطح کلان (نظام بین الملل، سازمان های بین المللی، حقوق بین الملل، ساختارها و کارگزاران بین المللی). در معرفت شناسی رابطه دانش و ارزش، سوژه و ابژه، تبیین و تفسیر، واقعیت و حقیقت و ماده و معنا تحلیل می شود. هستی شناسی و معرفت شناسی روش پژوهش را مشخص می سازند: کمی یا کیفی. سپس نوع سازه انگاری انتخاب می شود: تفسیری، انتقادی، پسامدرن یا پوزیتویستی. سرانجام سازه های مفهومی پایه استخراج و تعریف می شوند: بین الذهانیت، برساختگی، فرهنگ، هویت، انگاره، معرفت، هنجار و جامعه پذیری. باین وجود، بایسته های پنج گانه مذکور حاکی از پیچیدگی و دشواری تحلیل سازه انگارانه سیاست خارجی است.

کلمات کلیدی:

جامعه پذیری، هنجار، قواعد، ارزش ها، نهاد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1465783>

